

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10C/36/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318203856
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8318203856.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné v spore žalobcu Y. W. I., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXX, N., zast. JUDr. Vladimírom Šatníkom, advokátom, Mierová 64/2, Humenné proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 331,94 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania zamietá.

II. Priznáva žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť mu sumu 521,36 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 331,94 eur od 21.1.2008 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že ju podáva v súlade s ustanoveniami § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.. Škoda vznikla žalobcovi pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu na základe osobitného predpisu - zákona č. 233/1995 Z.z.. Dňa 14.5.2001 sa začalo exekučné konanie z podnetu žalobcu pod sp.zn. XXEr XXXX/XXXX za účelom vymoženia sumy 100 000.-Sk s prísl.. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo dané súdnemu exekútorovi JUDr. Na základe písomnej výzvy exekútora, žalobca dňa 21.5.2001 uhradil preddavok na trovy exekúcie vo výške 10 000.-Sk t.j. 331,94 eur. V priebehu exekúcie bol súdny exekútor W. B. I. odvolaný z funkcie exekútora a na jeho miesto ako náhradník, nastúpil dňa 6.8.2003 súdny exekútor W. W. R.. Dňa 19.12.2005 súdny exekútor W. W. R. inicioval zastavenie exekúcie z dôvodu, že povinný v exekučnom konaní 14Er 1248/2001 je bezmajetný. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 2.10.2006 bola exekúcia zastavená a žalobca ako oprávnený bol zaviazaný uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 119,90 eur. Po odvolaniach proti výroku o trovách exekúcie bol uznesením Okresného súdu Humenné č. XXEr XXXX/XXXX zo dňa 16.8.2011 zaviazaný na úhradu trov exekúcie povinný a to vo výške 69,04 eur. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že vysporiadanie zloženého preddavku má vykonať súdny exekútor W. W. R.. Preto žalobca podal voči W. W. R. žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť mu zložený preddavok na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. 18C 570/2012 zo dňa 29.9.2014, v ktorom súdneho exekútora W. W. R. zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 331,94 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 14.10.2012 do zaplatenia. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a odvolací súd rozsudkom č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení tohto rozsudku odvolací súd uviedol, že úlohou prvostupňového súdu bude zaoberať sa pasívnou legitimáciou žalovaného. V odôvodnení uviedol, že zaplatením preddavku, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním

a jeho nevrátením vznikla žalobcovi škoda a preto nárok žalobcu možno vyvodiť zo zodpovednosti za škodu.

V konaní vedenom na Okresnom súde Humenné č. XXC XXX/XXXX na pojednávaní dňa 22.1.2018 konajúca sudkyňa vyslovila právny názor spočívajúci v tom, že v prejednávanej veci by malo ísť o náhradu škody spôsobenú štátom v dôsledku nesprávneho úradného postupu jeho orgánu. Takýto predbežný názor sudkyňa odôvodnila tým, že nie je možné preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním exekútora a vznikom škody. Žalobca bol zároveň poučený o možnosti vymáhania náhrady škody od štátu podľa osobitného predpisu a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánu, ktorý za štát má vo veci konať.

Dňa 8.2.2018 žalobca požiadal príslušný ústredný orgán - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, teda žalovaného o náhradu škody vo výške 521,36 eur. Žalovaný listom zo dňa 3.9.2018 oznámil žalobcovi, že jeho žiadosti nebolo vyhovené.

Žalobca od zastavenia exekúcie doposiaľ vynaložil náklady v celkovej výške 521,36 eur, pričom suma 331,84 eur predstavuje zložený preddavok na trovy exekúcie a suma 189,42 predstavuje trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 127,44 eur. Taktiež mu nesprávnym úradným postupom vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 9% ročne od 21.1.2008 do zaplatenia.

Vo svojej žalobe žalobca poukázal na ustanovenia § 16a, ods. 3 Exekučného poriadku, §9, ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

3. Spolu so žalobou predložil žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom adresovanú Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 8.2.2018, uznesenie Okresného súdu Humenné č. XXC XXX/XXXX zo dňa 22.1.2018, uznesenie Okresného súdu Humenné č. XXEr XXXX/XXXX zo dňa 16.8.2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 34/2007 zo dňa 23.1.2008, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 15/2009 zo dňa 5.8.2009, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 2/2011 zo dňa 27.5.2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016, rozsudok Okresného súdu Humenné č. XXC XXX/XXXX zo dňa 29.9.2014, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 5.9.2018.

4. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 3.12.2018 uviedol, že žalobca v podanej žalobe ako žalovaného označil Ministerstvo spravodlivosti SR a svoj nárok odvodzuje od zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 399/2010, v občianskom súdnom konaní (v súčasnosti sa aplikuje nový pojem „v civilnom sporovom konaní“) je povinnosťou žalobcu označiť účastníkov konania (v súčasnosti sa aplikuje nový pojem „strany sporu“) v súlade s § 79 O.s.p. (v súčasnosti § 132 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“).

Ak žalobca žaluje subjekt, ktorému z hmotného práva nevyplývajú voči žalobcovi povinnosti, súd má proti týmto osobám žalobu zamietnuť. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na to, že Ministerstvo spravodlivosti SR nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní, kde žalobca namieta nesprávny úradný postup súdneho exekútora. Správnosť záverov žalovaného bola verifikovaná okrem vyššie zmieneného nálezu Ústavného súdu SR aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2Co 145/2015-110 zo dňa 23.09.2015, kde Krajský súd v Bratislave konštatoval, že „zodpovedným subjektom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je výlučne len štát - Slovenská republika (tak bolo aj podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorý bol zrušený zákonom č. 514/2003 Z. z.). Za štát koná v tej-ktorej konkrétnej veci ten štátny orgán, ktorého opätovne určuje zákon č. 514/2003 Z. z. Proti štátu sa navrhovateľ náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (č. 58/1969 Zb.), ale vôbec nedomáhal a nedomáha. Už len tieto rozhodujúce právne skutočnosti mali za následok zamietnutie návrhu navrhovateľa. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď návrh zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie odporcu (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky)“. Z dôvodu, že nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, žalovaný žiada súd, aby žalobu zamietol.

Právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Zodpovednosť štátu za škodu, upravená v zákone č. 514/2003 Z. z., je jednou z foriem objektívnej zodpovednosti štátu, pričom štát zodpovedá za škodu podľa citovaného zákona za súčasného splnenia zákonných podmienok, ktorými sú:

- existencia škody,
- nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup,
- príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím orgánu štátu resp. nesprávnym úradným postupom.

Existencia týchto podmienok musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná a nestačí len pravdepodobnostný záver o splnení niektorej z nich. Dôkazné bremeno v tomto smere leží na poškodenom.

Žalobca požaduje náhradu majetkovej škody v celkovej sume 521,36 € s prísl. pozostávajúcu z nasledovných položiek:

- skutočná škoda v podobe zaplateného preddavku na trovy exekúcie v sume 331,94 € s prísl.,
- trovy konania sp. zn. XXC/XXX/XXXX v celkovej výške 189,42 €.

V zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je povinnosťou žalobcu preukázať existenciu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora.

V zmysle judikatúry, „škodou sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Poškodený je povinný vznik škody na svojej strane preukázať a v konaní o nároku na náhradu škody tak na žalobcovi leží dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla. Aby bol splnený tento zákonný predpoklad, musí škoda existovať najneskôr v dobe, kedy súd o uplatnenom nároku rozhoduje“ (porov. rozsudok NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 2601/2010).

V tejto súvislosti žalovaný primárne poukazuje na závery ustálenej judikatúry o povinnosti poškodeného subjektu uplatniť si svoju pohľadávku voči osobe súdneho exekútora ešte pred jej uplatnením v konaní o náhradu škody, nakoľko v opačnom prípade nie je možné konštatovať vznik škody na strane poškodeného subjektu, keďže tento nevyužil všetky prostriedky pre vymożenie svojho práva. Pokiaľ totiž poškodený spoľahlivo nepreukáže, že jeho pohľadávka voči súdnemu exekútorovi sa stala nevymáhateľnou (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nemožno hovoriť o škode, za ktorú by niesol zodpovednosť štát konajúci prostredníctvom príslušného orgánu verejnej moci v intenciách ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cz 110/84 publikovaný pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR, ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 M Cdo 8/2007, sp.zn. 4Cdo 199/2005 či Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 361/2009: „Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným“. (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 361/09 z 26.11.2009

Zo skutkových okolností prípadu žalobcu vyplýva, že hoci žalobca inicioval súdne konanie o zaplatenie sumy 331,94 € s prísl. priamo voči osobe súdneho exekútora v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX, a to žalobou podanou dňa 15.08.2012, predmetné konanie bolo v konečnom dôsledku zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby v celom rozsahu zo strany žalobcu na pojednávaní uskutočnenom dňa 22.01.2018. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že procesný neúspech žalobcu v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX bol zavinený výlučne dispozitívnym úkonom (späťvzatím žaloby v celom rozsahu) samotného žalobcu.

Z tohto dôvodu je v prípade žalobcu (pri zohľadnení vyššie citovanej judikatúry) nutné dospieť k záveru, že žalobca svojim konaním zapríčinil zastavenie konania sp. zn. XXC/XXX/XXXX o zaplatenie sumy 331,94 € s prísl., čím zavinił bezúspešnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia priamo od súdneho exekútora, čo per se vylučuje právo žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Na tomto mieste žalovaný súčasne zdôrazňuje, že v prípade žalobcu nemožno hovoriť ani o naplnení predpokladu faktickej nevymáhateľnosti pohľadávky žalobcu od súdneho exekútora, nakoľko zastavenie konania nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci (res iudicata) a preto nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to existencia samotnej škody.

Za súčasného stavu teda nie je možné konštatovať vznik škody ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Je pritom potrebné zdôrazniť, že štát nie je univerzálny sukcesor za akúkoľvek vzniknutú škodu a nemôže vstupovať do práv a povinností tretích osôb. Pokiaľ existuje možnosť vymożenia pohľadávky mimo konania o náhradu škody, nie je možné konštatovať nevyožiteľnosť pohľadávky, a teda ani vznik škody ako takej.

V časti požadovanej majetkovej škody v podobe trov konania sp. zn. XXC/XXX/XXXX v celkovej výške 189,42 € žalovaný poukazuje predovšetkým na tú skutočnosť, že žalobca v konaní doposiaľ nepredložil jediný dôkaz verifikujúci jednak úhradu súdneho poplatku v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX ako ani jeho

výšku a taktiež nepreukázal realizáciu jednotlivých úkonov právnej služby ako ani úhradu trov právneho zastúpenia, ktorej náhrady sa domáha.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Z dikcie vyššie citovaného ustanovenia explicitne vyplýva, že poškodený subjekt má nárok na náhradu škody v podobe účelne vynaložených trov konania, ktoré mu vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu. V prípade žalobcu je však zrejmé, že ním požadovaná náhrada trov konania nevznikla v namietanom exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. XXEr/XXXX/XXXX, ale v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Predmetné konanie bolo navyše zastavené výlučne z dôvodu späťvzatia žaloby samotným žalobcom t. j. žalobca procesne zaviniť zastavenie konania a tým zapríčinil svoj procesný neúspech v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Je absurdné, aby žalobca delegoval na žalovaného zodpovednosť za svoj procesný neúspech, ktorý bol v konečnom dôsledku vyvolaný dispozitívnym úkonom žalobcu v podobe späťvzatia podanej žaloby.

Žalovaný zároveň zdôrazňuje, že skutočnosť, že žalobca vynaložil v súdnom konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX peňažné prostriedky za účelom úhrady súdneho poplatku ako aj trov právneho zastúpenia, neznamena, že ich náhradu si môže automaticky dôvodne uplatňovať ako škodu.

K prípustnosti aplikácie § 31 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.04.2017

Posledná novela zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov nadobudla účinnosť dňa 01.04.2017, pričom jedným z novo koncipovaných ustanovení bolo ustanovenie § 31 Exekučného poriadku.

Podľa § 31 ods. 3 Exekučného poriadku, náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor podľa tohto zákona a ktorú má podľa poisťovnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhrádza poisťovateľ priamo poškodenému. Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu tejto škody priamo od poisťovateľa; na tento účel mu komora na jeho žiadosť poskytne potrebné údaje.

Podľa § 31 ods. 4 Exekučného poriadku, štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, len ak ju nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora; to platí rovnako v prípade, ak súd uložil povinnosť podľa § 29 ods. 12.

Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

V nadväznosti na vyššie citované ustanovenia Exekučného poriadku, žalovaný zastáva názor, že zmena právnej úpravy zodpovednosti exekútorov za spôsobenú škodu reflektuje závery súdnej praxe o prednosti nároku z titulu bezdôvodného obohatenia pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a zároveň inkorporuje do Exekučného poriadku aj prednosť uspokojenia z majetku poisťovateľa (povinnosť exekútora uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu je výslovne zakotvená v § 12 ods. 2 Exekučného poriadku) pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Inak povedané novela Exekučného poriadku účinná od 01.04.2017 verifikuje správnosť argumentácie žalovaného uvedenej na predchádzajúcich stranách, kedy zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú súdnym exekútorom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je daná až vtedy, keď poškodený subjekt spoľahlivo preukáže, že jeho nárok nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora.

V tejto súvislosti žalovaný poukazuje aj na dôvodovú správu k zákonu č. 2/2017 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok účinný od 01.04.2017, z ktorej okrem iného vyplýva, že „vo všeobecnej rovine sa upravuje základná zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobí v súvislosti s výkonom činnosti podľa Exekučného poriadku. Zodpovednosť exekútora sa pritom vzťahuje aj na konanie jeho zamestnancov. Exkulpácia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú exekútorom sa upravuje štandardne v porovnaní s inými profesiami. Stanovujú sa jasné pravidlá pre uplatnenie nároku poškodeného na náhradu škody. Náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor a ktorú má podľa poisťovnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhrádza poisťovateľ (tzn. poisťovňa, s ktorou má súdny exekútor uzatvorenú poisťovnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu podľa § 12 ods. 2 Exekučného poriadku) priamo poškodenému, pričom poškodený si môže uplatniť právo na náhradu škody priamo od tohto poisťovateľa. V záujme predísť v budúcnosti pochybnostiam, či štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, sa v odseku 3 výslovne uvádza, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom len vtedy, ak túto nebolo možné uspokojiť. Ak súd vydal pokynové uznesenie, je exekučným titulom. Nárok voči štátu je teda subsidiárny.“

Samotný zákon č. 2/2017 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal Exekučný poriadok neobsahuje intertemporálne t. j. prechodné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave zodpovednosti exekútora za škodu, preto má žalovaný za to, že jeho znenie je potrebné aplikovať aj v súvislosti so zodpovednosťou exekútorov za škodu vzniknutou pred 01.04.2017.

Práva teória i prax diferencuje medzi pravou a nepravou retroaktivitou. Nepravé spätné pôsobenie zákona znamená len, že nový zákon právne kvalifikuje minulé skutočnosti alebo že modifikuje, prípadne ruší existujúce právne následky. Na rozdiel od pravej retroaktivity, u nepravej retroaktivity platí zásada všeobecnej prípustnosti. Na tomto mieste žalovaný zároveň odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, v ktorom Najvyšší súd SR konštatoval, že „za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúcnosti nový režim alebo mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy.“ (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/98/2010 zo dňa 29. 06. 2010). Vychádzajúc z uvedeného, keďže zákon č. 2/2017 Z. z. neobsahuje prechodné a záverečné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave novokoncipovanej zodpovednosti exekútora za škodu, je potrebné vychádzať z toho, že nepravá spätná retroaktivita je v danom prípade prípustná. Pokiaľ by mal zákonodarca v úmysle zabrániť prípustnosti nepravej spätnej retroaktivity právnych noriem (tak, ako napr. v ustanovení § 243h Exekučného poriadku) výslovne by to upravil v prechodných a záverečných ustanoveniach vo vykonanej novele Exekučného poriadku.

Na tomto mieste žalovaný zdôrazňuje, že ustanovenie § 243h ods. 1 Exekučného poriadku upravuje účinky zákona č. 2/2017 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok výlučne vo vzťahu k procesným úkonom exekútora pri výkone exekučnej činnosti, pričom zodpovednosť exekútora za škodu predstavuje osobitný inštitút upravujúci základné atribúty zodpovednosti za škodu v prípade exekútorov, vrátane mechanizmu uplatňovania náhrady škody voči exekútorovi, poisťovateľovi podľa poisťovej zmluvy a štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu žalovaného a absenciu intertemporálnych ustanovení zákona č. 2/2017 Z. z. vo vzťahu k zodpovednosti exekútorov za škodu, neexistuje žiadny legitímny dôvod vylučujúci priamu aplikáciu ustanovenia § 31 Exekučného poriadku v platnom znení, upravujúceho zodpovednosť exekútora za škodu, kedy výslovne stanovuje subsidiárny charakter nároku voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody v intenciách zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie niektorého zo zásahov podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a vzniku škody, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami. Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný.

Z dôvodu, že v prípade žalobcu neexistuje primárny predpoklad pre vznik práva na náhradu škody, a to existencia samotnej škody, žalovaný má za to, že v prejednávanej veci nie je možné dospieť ani k záveru o existencii príčinnej súvislosti medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a škodou.

K uplatnenému úroku z omeškania žalovaný uvádza, že tento nepovažuje za opodstatnený. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. V tejto súvislosti zastáva žalovaný názor, že žalobca nemá právo na zaplatenie úroku z omeškania od 21.01.2008, pretože v tom čase neexistoval žiadny dlh žalovaného voči žalobcovi, ktorý by bol splatný. Žalovaný zároveň namieta žalobcom uplatnený úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 21.01.2008 do zaplatenia, nakoľko žalobcom uplatnená výška úroku z omeškania je vyššia ako zákonom stanovená výška t. j. 5 % ročne (sadzba úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch vzniknutých po 01.02.2013).

Podľa § 16 ods. 4 tretia veta zákona č. 514/2003 Z. z., ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Z citovaného ustanovenia teda explicitne vyplýva, kedy najskôr začína plynúť lehota omeškania, preto počiatok plynutia lehoty omeškania, tak ako ho vymedzil žalobca je nepochybne contra legem. V prípade žalobcu je nepochybne, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená dňa 01.03.2018, pričom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky písomne oznámilo žalobcovi výsledok predbežného prerokovania nároku na náhradu škody podaním zo dňa 03.09.2018, ktoré bolo žalobcovi doručená dňa 10.09.2018. Z uvedeného je potom zrejmé, že žalovaný sa nemohol dostať do omeškania pred dňom 02.09.2018. Napokon je potrebné skonštatovať, že aj v prípade ak by súd považoval nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému za dôvodný (teda že došlo k naplneniu predpokladov pre vznik nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z.) pre uplatnenie nároku už uplynula premlčacia doba ustanovená v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a žalovaný vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku vznáša námietku premlčania. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Zo skutkových okolností exekučného konania sp. zn. XXEr/XXXX/XXXX vyplýva, že Okresný súd Humenné uznesením, č. k. XXEr/XXXX/XXX-XX zo dňa 16.08.2011 (ďalej len „uznesenie“) uložil povinnému uhradiť súdному exekútorovi trovy exekúcie vo výške 69,04 € v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení predmetného uznesenia Okresný súd Humenné okrem iného poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 4CoE 2/2011-74 zo dňa 27.05.2011, v ktorom krajský súd výslovne konštatoval, že „povinnosť nahradit' trovy exekúcie je potrebné uložiť povinnému, pričom finančné vyporiadanie zloženého preddavku oprávneným vo výške 331,94 eur je povinný v zmysle ust. § 16a Exekučného poriadku vykonať súdny exekútor W.. W. R.“. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalovaný zastáva názor, že najneskôr odo dňa doručenia uznesenia Okresného súdu Humenné t. j. odo dňa 05.09.2011 mal žalobca vedomosť o škode na jeho majetku, čím začala plynúť 3 ročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku na náhradu škody ustanovená v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá uplynula dňa 05.09.2014. Žalovaný zároveň zdôrazňuje, že na plynutie premlčacej doby nemohlo mať vplyv ani konanie sp. zn. XXC/XXX/XXXX, nakoľko sa v ňom meritórne nerozhodlo o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie súdneho exekútora (ktorý by nevyhnutne mal za následok zamietnutie žaloby), ale predmetné konanie bolo zastavené výlučne z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany žalobcu v celom rozsahu.

Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde podaná v roku 2018, stalo sa tak bezpochyby po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Ak by teda aj súd mal dospieť k záveru, že žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody je dôvodný, potom v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je prípadné právo žalobcu na náhradu škody, ktoré by mu vzniklo, premlčané a tomuto nie je možné priznať právnu ochranu.

5. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu na pojednávaní dňa 24.9.2019 opravil označenie žalovaného na Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23.3.2016 sp.zn. 3Cdo 75/2015, z ktorého jasne vyplýva, že pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33, ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 z.z., zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo neustanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich, pričom platí, že obe zodpovednosti stoja veľa seba. Z ich dikcie možno vyvodit', že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, zodpovedá podľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Z vyššie uvedeného jasne vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku.

6. Na pojednávaní dňa 24.9.2019 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že pri všetkých svojich aktivitách vo vzťahu k vráteniu zálohy poskytnutej exekútorovi vo výške 331,94 eur sa žalobca riadil obsahom odôvodnení súdnych rozhodnutí, ktoré boli vydané v predchádzajúcich súdnych konaniach. Najprv išlo o uznesenie OS Humenné XXEr/XXXX/XXXX-XX zo dňa 16.8.2011 v spojení s predchádzajúcim rozhodnutím KS v Prešove, z ktorých vyplynulo to, že finančné vysporiadanie preddavku je povinný vykonať nástupca pôvodného exekútora W.. I. W.. W. R.. Žalobca žaloval tohto exekútora a bol v prvom stupni úspešný. Odvolací súd však tento rozsudok zrušil a vyslovil právny názor, že ide o náhradu škody spôsobenej pri výkone exekučnej činnosti, za ktorú zodpovedá štát, keďže exekútor je štátom poverený vykonať exekúciu. Následne žalobca pod tlakom takto vysloveného právneho názoru a po poučení sudkyňou v novom konaní zbral svoju žalobu späť a svoj nárok si uplatnil voči žalovanému v tomto konaní. V súvislosti s takto podanou žalobou si treba uvedomiť, že ide o 84-ročného dôchodcu, ktorý dôveruje a stále dôveroval štátnym orgánom a hlavne súdom, u ktorých hľadal ochranu svojich práv, najmä práv na svoj majetok. Je nepochybné, že žalobca poskytol preddavok a tento mu nebol vrátený a ani nijakým spôsobom zúčtovaný. V danom prípade bol vznik škody jednoznačne preukázaný a ani výška škody nie je medzi účastníkmi sporná. Je preukázaná aj príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, keďže nebol zachovaný riadny postup pri odovzdávaní písomnej a hlavnej účtovnej agendy medzi jednotlivými exekútormi, čo napokon vyplýva aj z obsahu dokazovania vo veci vednej na OS Humenné č. k. XXC/XXX/XXXX. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania žalobca uviedol, že pokiaľ by sú akceptoval námietku premlčania zo strany žalovaného, tak v danom prípade, by vznesenie námietky premlčania žalovaným malo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O skutočnosť, že vznesená námietka by v danom prípade bola v rozpore s dobrými mravmi, v danom prípade z toho dôvodu, že žalobca ako účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia ÚS č. 176/2011, na ktoré v tejto súvislosti v podrobnostiach odkazuje.

7. Žalovaný na pojednávaní dňa 24.9.2019 uviedol, že zotráva na námietke premlčania žalobcom uplatneného nároku. Žalobca si svoj nárok účinne uplatnil jednoznačne až po uplynutí trojročnej premlčacej subjektívnej lehoty. Poukaz práv. zást. žalobcu na údajný rozpor k tejto vznesenej námietke s dobrými mravmi považuje žalovaný za neúčinný a rozpor s dobrými mravmi sa v tomto prípade jednoznačne nedá konštatovať a vzťahuje sa na celkom iné prípady, napr. na trestné konania, ktoré trvali viac ako 10 rokov a v takomto prípade sa namieta práve uplatnenie nároku po uplynutí desaťročnej lehoty a pod.. Taktiež žalovaný zotrval v celom rozsahu na právnom názore, ktorý hovorí o tom, že žalobca si mal primárne svoj nárok uplatňovať voči súdnemu exekútorovi W.. R. ako vlastne spočiatku aj urobil a v podstate vlastným konaním zavinil zastavenie predmetného konania o vydanie bezdôvodného obohatenia. Jednoznačne tu preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu.

8. Zo spisu sp. zn.XXC XXX/XXXX súd zistil, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ Y.. W. I. proti odporcovi W.. W. R., súdnemu exekútorovi, domáhal zaplatenia sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania a náhrady trov konania. Predmetom návrhu bola záloha na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Z oznámenia Slovenskej komory exekútorov zo dňa 18.2.2014 vyplýva, že výkon funkcie súdneho exekútora W.. B.T. I. zanikol dňa 6.8.2003 a v čase zániku jeho funkcie ešte nebola zákonná povinnosť vykonania auditu, preto tento audit nebol vykonaný. Vo veci XXC XXX/XXXX bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 29.9.2014 a súd návrhu vyhovel do sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia (bod 7 a 12) vyplýva, že súd prvého stupňa sa nezaoberal právnou povahou dôvodu, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zaplatenie žalovanej sumy. Zaplatením preddavku na trovy exekúcie, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a následným nevrátením bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto žalobcom uplatnený nárok možno vyvodiť zo zodpovednosti za škodu. V danej veci exekútor konal ako orgán verejnej moci, ako osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, a zároveň konal v rámci výkonu verejnej moci. Postupom súdneho exekútora W.. B. I. a žalovaného W.. W. R. bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto, ak súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že súd dané okolnosti odôvodňujúce vrátenie sumy 331,94 eur žalobcovi, mal postupovať v zmysle ustanovení zákona čl. 514/2003 Z.z. Zároveň v bode 14 tohto odôvodnenia odvolací súd skonštatoval, že v tomto konaní postavenie strán nie je vyvážené, a to s ohľadom na oblasť ich vzdelania a zložitosť sporu. Preto, vzhľadom na zabezpečenie

riadneho pristupu k spravodlivosti pre zalovaného by bolo vhodne upovedomiť ho o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Už v tomto konaní bolo predložené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23.3.2016 č. 3Cdo 75/2015. Na pojednávaní dňa 22.1.2018 v konaní č. XXC XXX/XXXX zoberal žalobca svoju žalobu späť, pričom súd konanie zastavil a náhradu trov konania stranám nepriznal.

9. Okresný súd Humenné rozhodol rozsudkom č.k.: XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 23.10.2019 vo veci tak, že žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 331,94 eur s príslušenstvom, žalobcovi v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 27,34% od žalovaného.

10. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Žalovaný vo svojom odvolaní zo dňa 6.11.2019 uviedol, že nedošlo k spočívaniu premlčacej doby od 15.8.2012 (podanie žaloby sp. zn. XXC/XXX/XXXX) do 16.2.2018 (právoplatnosť uznesenia súdu o zastavení konania sp. zn. XXC/XXX/XXXX). Ak sa súdne konanie o uplatnenom práve v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania zastavilo, nastáva stav, ako keby ku konaniu vôbec nedošlo. Ak však veriteľ v začatom konaní alebo na príslušnom orgáne riadne nepokračuje, premlčacia doba sa skončí bez ohľadu nato, že právo už bolo uplatnené. V konaní riadne nepokračuje ten účastník, ktorý napríklad zoberie žalobu späť, nepodá návrh na pokračovanie prerušeného konania, neopraví alebo nedoplní podanie a pod. Rovnako rozhodovacia prax dospela k záveru, že uplatnením práva na súde nenastane spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 112, ak v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania dôjde k zastaveniu súdneho konania. (R 3/2001), a taktiež, že v začatom konaní riadne pokračuje aj ten účastník, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni prie behu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci. (R 32/1978). Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde podaná v roku 2018, stalo sa tak bez pochyby po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom môže byť v civilnom sporovom konaní úspešne uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ten prospech získal a je povinný ho vydať. V predmetnej veci nebolo meritórne rozhodnuté, z dôvodu späťvzatia žaloby. Vzhľadom na procesný neúspech žalobcu v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX bol zavinený výlučne dispozitívnym úkonom. - späťvzatím žalobcu. Nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a to existencia samotnej škody. Zmysle uvedeného spočíva v tom, že je nemysliteľné, aby sa subjekt obohatil a nebol povinný takýto prospech vydať s odôvodnením, že poškodený subjekt bude uspokojený titulom náhrady škody od štátu. Nepravá spätná retroaktivita je v danom prípade prípustná, a to že znenie zákona č. 2/2017 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal Exekučný poriadok je potrebné aplikovať aj v súvislosti so zodpovednosťou exekútorov za škodu vzniknutú pred 1.4.2017, teda je potrebné aplikovať § 31 Exekučného poriadku v platnom znení.

11. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril dňa 20.11.2019 tak, že s rozsudkom prvostupňového súdu súhlasí a navrhuje ho v celom rozsahu potvrdiť.

12. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k.: 8Co/2/2020-112 dňa 25.1.2021 rozsudok prvostupňového súdu zrušil s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s odôvodnením v bode 55.: „Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť vznesenú námietku premlčania žalovaným a svoje závery v tomto smere náležite odôvodniť tak, aby zodpovedali zákonným kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C.s.p.“

13. Podľa § 1, písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov tento zákon upravuje zodpovednosť štát za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 2 zákona č. 514/2003 Z.z. na účely tohto zákona výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby alebo právnických osôb, orgán verejnej moci je štátny orgán, orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

Podľa § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4, ods. 1, písm. a), bod 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 16, ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodol rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

15. Podľa § 16a zákona č. 233/1995 Z.z. účinného ku dňu 6.8.2003 (ustanovenie náhradníka súdneho exekútora v W. I.) v prípade zániku výkonu exekútorského úradu podľa § 16, písm. o náhradník exekútora v súčinnosti s prezídiom komory vykoná do 30 dní po zániku výkonu exekútorského úradu súpis stavu exekučných spisov podľa registra vedeného na exekútorskom úrade. Náhradník exekútora vykoná finančné vyúčtovanie spisov ku dňu zániku výkonu exekútorského úradu na základe dokladov, ktoré sú súčasťou exekučného spisu.

V prípade zániku výkonu exekútorského úradu podľa § 16, ods. 1, písm. o náhradník súdneho exekútora a poverení zástupcovia ministerstva v súčinnosti s útvarom Policajného zboru vykonajú do 30 dní po zániku výkonu exekútorského úradu súpis stavu exekučných spisov podľa registra vedeného na exekútorskom úrade. Zároveň vykonajú finančné vyúčtovanie spisov ku dňu zániku výkonu exekútorského úradu na základe dokladov, ktoré sú súčasťou exekučného spisu. Exekútor, ktorého výkon exekútorského úradu zanikol, je povinný poskytnúť pri výkone súpisu stavu exekučných spisov potrebnú súčinnosť.

Náhradník exekútora zabezpečí výkon exekúcie v neukončených exekučných konaniach.

Ak exekútor, ktorého výkon exekútorského úradu zanikol, alebo iné osoby neumožnia náhradníkovi exekútora prevzatie exekučných spisov do 15 dní od zániku výkonu exekútorského úradu, prezídium, poverení zástupcovia ministerstva a náhradník exekútora si môžu vynútiť vstup do priestorov exekútorského úradu, prípadne do iných priestorov, kde sa exekučné spisy nachádzajú. Na ten účel náhradník exekútora môže požiadať o súčinnosť príslušný útvar Policajného zboru.

Ak náhradník exekútora z dôvodov podľa § 44, ods. 3, § 57, § 60 nebude pokračovať v konaniach podľa odseku 3, je povinný v lehote 14 dní vyporiadať plnenia, ktoré vymohol exekútor, ktorého výkon exekútorského úradu zanikol, vrátane trov exekútora, ktorého výkon exekútorského úradu zanikol.

Vyporiadaním plnenia podľa odseku 5 na účely tohto zákona je poukázanie vymoženého plnenia po odčítaní trov náhradníka exekútora

a) oprávnenému,

b) exekútorovi, ktorého určí prezídium komory na pokračovanie v exekučnom konaní,

c) povinnému po uspokojení všetkých pohľadávok.

Skončené exekučné spisy odovzdá náhradník exekútora do exekútorského archívu.

Náhradník exekútora, ktorého výkon exekútorského úradu zanikol, nezodpovedá za náhradu škody spôsobenej týmto exekútorom, ktorého výkon exekútorského úradu zanikol.

16. Podľa § 19 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenia alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za 10 rokov odo dňa ,keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorý mu bola spôsobená škoda, to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

17. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To neplatí aj o práve, ktoré bola právoplatne priznané, a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

18. Podľa § 3, ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 31 ods. 3 Exekučného poriadku, náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor podľa tohto zákona a ktorú má podľa poistnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhradza poisťovateľ priamo poškodenému. Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu tejto škody priamo od poisťovateľa; na tento účel mu komora na jeho žiadosť poskytne potrebné údaje.

Podľa § 31 ods. 4 Exekučného poriadku, štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, len ak ju nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora; to platí rovnako v prípade, ak súd uložil povinnosť podľa § 29 ods. 12.

Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

20. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť mu sumu 521,36 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 331,94 eur od 21.1.2008 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Svoj nárok si žalobca uplatnil v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na základe skutočnosti, že dňa 14.5.2010 sa začalo exekučné konanie z podnetu žalobcu pod sp.zn. XXEr XXXX/XXXX za účelom vymoženía sumy 100 000.-Sk s prísl.. Poverenia na vykonanie exekúcie bolo dané súdnemu exekútorovi W.. B. I.. Na základe písomnej výzvy exekútora, žalobca dňa 21.5.2001 uhradil preddavok na trovy exekúcie vo výške 10 000.-Sk t.j. 331,94 eur. V priebehu exekúcie bol súdny exekútor W.. B. I. odvolaný z funkcie exekútora a na jeho miesto ako náhradník, nastúpil dňa 6.8.2003 súdny exekútor W.. W. R.. Dňa 19.12.2005 súdny exekútor W.. W. R. inicioval zastavenie exekúcie z dôvodu, že povinní v exekučnom konaní XXEr XXXX/XXXX je bezmajetný. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 2.10.2006 bola exekúcia zastavená a žalobca ako oprávnený bol zaviazaný uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 119,90 eur. Po odvolaniach proti výroku o trovách exekúcie bol uznesením Okresného súdu Humenné č. XXEr XXXX/XXXX zo dňa 16.8.2011 zaviazaný na úhradu trov exekúcie povinný a to vo výške 69,04 eur. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že vysporiadanie zloženého preddavku má vykonať súdny exekútor W.. W. R.. Preto žalobca podal voči W.. W. R. žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť mu zložený preddavok na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. XXC XXX/XXXX zo dňa 29.9.2014, v ktorom súdneho exekútora W.. W. R. zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 331,94 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 14.10.2012 do zaplatenia. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a odvolací súd rozsudkom č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení tohto rozsudku odvolací súd uviedol, že úlohou prvostupňového súdu bude zaoberať sa pasívnou legitímáciou žalovaného. V odôvodnení uviedol, že zaplatením preddavku, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a jeho nevrátením vznikla žalobcovi škoda a preto nárok žalobcu možno vyvodit' zo zodpovednosti za škodu.

V konaní vedenom na Okresnom súde Humenné č. XXC XXX/XXXX na pojednávaní dňa 22.1.2018 konajúca sudkyňa vyslovila právny názor spočívajúci v tom, že v prejednávanej veci by malo ísť o náhradu škody spôsobenú štátom v dôsledku nesprávneho úradného postupu jeho orgánu. Takýto predbežný názor sudkyňa odôvodnila tým, že nie je možné preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním exekútora a vznikom škody. Žalobca bol zároveň poučený o možnosti vymáhania náhrady škody od štátu podľa osobitného predpisu a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánu, ktorý za štát má vo veci konať.

Dňa 8.2.2018 žalobca požiadal príslušný ústredný orgán - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, teda žalovaného o náhradu škody vo výške 521,36 eur. Žalovaný listom zo dňa 3.9.2018 oznámil žalobcovi, že jeho žiadosti nebolo vyhovené.

Žalobca od zastavenia exekúcie doposiaľ vynaložil náklady v celkovej výške 521,36 eur, pričom suma 331,84 eur predstavuje zložený preddavok na trovy exekúcie a suma 189,42 eur predstavuje trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 127,44 eur. Taktiež mu nesprávnym úradným postupom vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 9% ročne od 21.1.2008 do zaplatenia.

21. Súd mal v danom prípade preukázané, že zo strany žalobcu došlo k zloženiu preddavku na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur súdnemu exekútorovi W.. B. I.. Túto skutočnosť žiadna zo strán nepoprela. Taktiež bolo preukázané, že náhradníkom súdneho exekútora W.. B. I. sa od 6.8.2003 stal súdny exekútor W.. W. R.. V konaní nebolo preukázané, že by došlo zo strany súdneho exekútora W.. W. R. k vyúčtovaniu preddavku vo výške 331,94 eur.

Žalovaný namietol v prvom rade pasívnu legitímáciu. K tomuto súd uvádza, že v žalobe je uvedené označenie žalobcu ako Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Správne označenie žalovaného uviedol žalobca aj v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 24.9.2019. Súd je teda toho názoru, že označenie žalovaného je správne a ten je vo veci pasívne legitímovaný v zmysle hore citovaných ustanovení § 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z..

K námietke žalovaného k existencii škody súd uvádza, že je nepochybné, že žalobca zložil zálohu vo výške 331,94 eur a táto záloha mu nebola náhradníkom súdneho exekútora zúčtovaná a ani vrátená. Keďže zo strany náhradníka súdneho exekútora W.. W. R. nebolo žalobcovi preukázané v rámci exekučného konania, akým spôsobom bola ním zložená záloha použitá a zúčtovaná, súd mal za to, že takýmto konaním bola žalobcovi spôsobená škoda vo výške 331,94 eur. Náhradník súdneho exekútora jednoznačne porušil svoje povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 16a zákona č. 233/1995 Z.z. a to tým, že nevykonal finančné vyúčtovanie spisov, ktoré prevzal ako náhradník súdneho exekútora. Podľa názoru súdu sú splnené všetky náležitosti týkajúce sa uplatnenia škody a teda existencia a výška škody 331,94 eur, je známe kto túto škodu spôsobil - súdny exekútor pri výkone svojej činnosti a taktiež je preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním súdneho exekútora - tento porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 233/1995 Z.z. a nevykonal finančné zúčtovanie prevzatých spisov. Súd je teda toho názoru, že bol preukázaný vznik škody, skutočnosť, že škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone svojej činnosti a za túto škodu zodpovedá v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. žalovaný.

V časti požadovanej škody 189,42 eur sa súd stotožňuje s názorom žalovaného, že v tejto časti výška vznikutej škody nebola žalobcom preukázaná. V konaní XXC XXX/XXXX nebola stranám sporu náhrada trov konania priznaná a žalobca nijako nezdôvodnil výšku požadovanej sumy 189,42 eur ako trov predchádzajúceho konania. Preto aj súd v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

22. Pokiaľ žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že na daný prípad je možné aplikovať ustanovenia § 31 zákona č. 233/1995 Z.z. účinného od 1.4.2017, sa súd s názorom žalovaného stotožňuje.

23. K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že za začiatok plynutia premlčacej doby považuje dátum vydania súdneho rozhodnutia XXEr XXXX/XXXX zo dňa 16.8.2011, kde v odôvodnení tohto uznesenia sa uvádza, že vysporiadanie preddavku zloženého oprávneným vo výške 33,94 eur je povinný finančné vysporiadanie vykonať súdny exekútor W.. W. R. v zmysle ustanovení § 16 Exekučného poriadku. Dňa 15.8.2012 podal žalobca žalobu proti súdnemu exekútorovi W.. R. a konanie sa viedlo pod sp.zn. XXC XXX/XXXX pre vymoženie sumy 331,94 eur. Konanie skončilo právoplatne zastavením uznesením zo dňa 22.1.2018 a nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.2.2018. Zo spisu XXC XXX/XXXX vyplýva, že v tomto konaní žalobca pokračoval a bolo aj vydané rozhodnutie, súd rozhodol rozsudkom zo dňa 29.9.2014 a návrhu vyhovel do sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia (bod 7 a 12) vyplýva, že súd prvého stupňa sa nezaoberal právnou povahou dôvodu, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zaplatenie žalovanej sumy. Zaplatením preddavku na trovy exekúcie, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a následným nevrátením bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto žalobcom uplatnený nárok možno vyvodit' zo zodpovednosti za škodu. V danej veci exekútor konal ako orgán verejnej moci, ako osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, a zároveň konal v rámci výkonu verejnej moci. Postupom súdneho

exekútora W.. B. I. a žalovaného W.. W. R. bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto, ak súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že súd dané okolnosti odôvodňujúce vrátenie sumy 331,94 eur žalobcovi, mal postupovať v zmysle ustanovení zákona čl. 514/2003 Z.z.. Zároveň v bode 14 tohto odôvodnenia odvolací súd skonštatoval, že v tomto konaní postavenie strán nie je vyvážené, a to s ohľadom na oblasť ich vzdelania a zložitost' sporu. Preto, vzhľadom na zabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivosti pre žalovaného by bolo vhodné upovedomiť ho o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Na základe tohto právneho názoru zbral žalobca žalobu späť a nevyčkal na právoplatné rozhodnutie vo veci.

24. Súd je toho názoru, že najneskôr odo dňa doručenia uznesenia Okresného súdu dňa 5.9.2011 mal žalobca vedomosť o škode na jeho majetku, čím začala plynúť 3 ročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku na náhradu škody, ktorá uplynula dňa 5.9.2014. Na plynutie premlčacej doby nemohlo mať vplyv konanie sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Počas konania vedeného pod sp.zn. XXC XXX/XXXX plynula premlčacia doba aj od 15.8.2012, lebo k spočívaniu premlčacej doby však nedošlo od 15.8.2012 (podanie žaloby sp. zn. XXC/XXX/XXXX) do 16.2.2018 (právoplatnosť uznesenia súdu o zastavení konania sp. zn. XXC/XXX/XXXX). Ak sa súdne konanie o uplatnenom práve v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania zastavilo, nastáva stav, ako keby ku konaniu vôbec nedošlo. Ak však veriteľ v začatom konaní alebo na príslušnom orgáne riadne nepokračuje, premlčacia doba sa skončí bez ohľadu nato, že právo už bolo uplatnené. V konaní riadne nepokračuje ten účastník, ktorý napríklad zoberie žalobu späť. Uplatnením práva na súde nenastane spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 112, ak v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania dôjde k zastaveniu súdneho konania a v začatom konaní riadne pokračuje aj ten účastník, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni prie behu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci. Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde podaná v roku 2018, stalo sa tak po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. V predmetnej veci nebolo rozhodnuté, z dôvodu späťvzatia žaloby a vzhľadom na procesný neúspech žalobcu v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX, ktorý bol zavinený výlučne späťvzatím žalobcu.

25. Vznesenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože „v zmysle právnej teórie, účelom premlčania je obmedzenie práva v čase za účelom stimulácie veriteľa k včasnému uplatňovaniu práva v zmysle zásady právo patrí bdelym. Inštitút premlčania súčasne plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov tým, že stimuláciou veriteľa k včasnému uplatneniu práva zabraňuje tomu, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časove neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa (tzv. vynutiteľnosti), spočívajúceho v uplatnení práva na súde. Samotné vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

26. Súd má zato, že sa nárok žalobcu premlčal, pretože žalobca riadne nepokračoval v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX, keďže podal späťvzatie žaloby a konanie sa zastavilo. Vo všeobecnosti strana sporu riadne nepokračuje v konaní, keď zoberie bez vážnych dôvodov žalobu späť bez uvedenia dôvodu a v dôsledku späťvzatia žaloby dôjde k zastaveniu súdneho konania, preto súd žalobu o zaplatenie zvyšku náhrady škody pre sumu 331,94 eur s príslušenstvom zamietol.

27. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. V danom prípade súd zamietol žalobu pre sumu 189,42 eur s prísl. rozsudkom zo dňa 23.10.2019 č.k.: XXC/XX/XXXX-XX a aj pre zvyšok žaloby pre sumu 331,94 eur s prísl. týmto rozsudkom, preto úspech v spore mal žalovaný, a preto mu priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.